Hallinto-osasto
Haataja Ville (STUK)

STUK 31/0000/2025

13.10.2025

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
stv@eduskunta.fi

HE 87/2025 vp

Säteilyturvakeskuksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Säteilyturvakeskus (STUK) kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu seuraavaa:

STUK on yksi terveydenhuollon valvontaviranomaisista.

Säteilylain 119 §:n 2 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on Säteilyturvakeskuksen pyynnöstä toimitettava tiedot säteilylle altistavien tutkimusten, toimenpiteiden ja hoitojen määristä ja säteilyannoksista. Lainkohdassa tarkoitetut tiedot eivät ole henkilötietoja, mutta riippuen siitä, miten toiminnanharjoittaja on järjestänyt tiedonhallintansa, tietojen toimittaminen voi edellyttää henkilötietojen käsittelyä. STUK voi lain 184 §:n mukaan tarvittaessa käyttää hallintopakkoa säteilylaissa säädettyjen velvoitteiden noudattamisen tehostamiseksi.

1. lakiehdotuksen 2 §:ää koskevassa muutosehdotuksessa tavoitellaan lain soveltamisalan selkeyttämistä. Muutosehdotuksesta huolimatta laista on edelleen vaikea tulkita, mitä säännöksiä valvontaviranomaisen tietojensaantioikeuksiin on säteilylaissa säädetyssä tilanteessa sovellettava ja mikä on erityissääntelyä mihinkin nähden. On epäselvää, sisältyykö säteilylaissa säädettyjen tutkimustietojen pyytäminen toisiokäyttölain soveltamisalaan.

Ottaen huomioon sen, että lain tavoitteena on muun muassa mahdollistaa sosiaali- ja terveysalan tehokas valvonta, STUK pitää tarpeellisena, että valvontaviranomaisen tietojensaantioikeuksia koskevia säännöksiä ja niiden suhdetta toisiinsa selkeytetään.

Lakiehdotuksen 2 §:n 4 momentissa rajattaisiin tietyt tutkimuslakien soveltamistilanteet toisiolain soveltamisalan ulkopuolelle. STUK ehdottaa harkittavaksi, että säteilylain nojalla tehtävään viranomaisvalvontaan säädettäisiin vastaavanlainen nimenomainen soveltamisalapoikkeus.

Sen lisäksi, että tiedot olisivat saatavilla toisiolain menettelyistä riippumatta, STUKin näkemyksen mukaan tärkeää on myös varmistaa, että viranomaisvalvonnassa tarvittavat tiedot ovat saatavilla maksutta.

Hallinto-osasto
Haataja Ville (STUK)

STUK 31/0000/2025
13.10.2025

Yleisellä tasolla STUK pitää myös tarpeellisena, että Kanta-palvelun toiminnallisuuksia ja lainsäädäntöä kehitetään siitä näkökulmasta, että laissa säädettyjä valvontatietoja ei tarvitsisi erikseen pyytää ja raportoida.

STUK kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että 42 §:n 3 momentin muutoksessa tietoturvallisen palvelun käyttö vaikuttaa muuttuvan vapaaehtoisesta pakolliseksi (”voidaan luovuttaa” -> ”luovutetaan”). Tällaisesta oikeustilan muutoksesta ei ole mainintaa pykälän perusteluissa.

Johtaja Markku Kivioja

Yksikön päällikkö Ville Haataja

Asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har gjorts upp och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Johtaja Markku Kivioja
Ratkaistu 13.10.2025

Yksikön päällikkö Ville Haataja
Esitelty 13.10.2025

STUK
SÄTEILYTURVAKESKUS
STRÅLSÄKERHETSCENTRALEN
RADIATION AND NUCLEAR SAFETY AUTHORITY

Osoite | Adress | Jokiniemenkuja 1, 01370 Vantaa | Ånäsgränden 1, 01370 Vanda
Address | Jokiniemenkuja 1, 01370 Vantaa, FINLAND
Puh. | Tfn. | Tel. | (09) 759 881, +358 9 759 881 | www.stuk.fi